

Broj: 04-04-4-2773/23
Sarajevo, 3. 10. 2023. godine

SAOPĆENJE ZA JAVNOST POVODOM IZVRŠENJA PLANA FINANSIJSKE REVIZIJE ZA 2022/2023. GODINU

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH je sa 30. 9. 2023. ispunio Plan revizija za 2022/2023. godinu od 102 finansijske revizije¹ i 12 praćenja postupanja po preporukama iz ranije provedenih finansijskih revizija.

Svi konačni izvještaji dostavljeni su revidiranim subjektima i nadležnim institucijama, te objavljeni na internet-stranici Ureda za reviziju.

Finansijska revizija obuhvatila je reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonima i drugim propisima, te su za svakog subjekta revizije data dva mišljenja, u skladu sa INTOSAI-jevim Okvirom profesionalnih objava.

Obavljena je finansijska revizija: Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2022. godinu, 25 subjekata – korisnika Budžeta FBiH (19 obaveznih revizija i šest ostalih budžetskih korisnika), pet kantona, šest institucija kantona, četiri grada, 15 općina, 28 zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova i 18 preduzeća u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više (prilog 1).

Od 102 objavljena izvještaja o finansijskoj reviziji:

- za finansijske izvještaje dato je 28 pozitivnih mišljenja, 65 mišljenja s rezervom, osam negativnih i jedno suzdržano mišljenje;
- za usklađenost sa zakonima i drugim propisima dato je 11 pozitivnih mišljenja, 80 mišljenja s rezervom i 11 negativnih mišljenja.

¹ Planirana revizija „Union banke“ d.d Sarajevo obustavljena je zbog onemogućavanja obavljanja revizije.

Također, u mnogim izvještajima skrenuta je pažnja na određena značajna pitanja koja ne utiču na data mišljenja, ali su važna za bolje razumijevanje izvještaja, kao i preuzimanje odgovarajućih mjera, što često zahtijeva angažman više nadležnih institucija. U 35 izvještaja uz mišljenja o finansijskim izvještajima i u 78 izvještaja uz mišljenja o usklađenosti skrenuta je pažnja na određene oblasti.

Praćenje implementacije ranije datih preporuka izvršeno je u 67 izvještaja te je ocijenjeno da: **55% preporuka je potpuno ili djelimično realizovano, 38% preporuka nije realizovano, 7% preporuka ocijenjeno je kao neprovodivo ili je bez ocjene zbog značajnog proteka vremena** (prilog 2). Ocjena implementacije nije vršena kod revizija koje se obavljaju prvi put ili kod onih koje su obavljene prije deset godina ili više.

Prvi put je obavljena revizija kod 27 subjekata, od kojih je najviše preduzeća i zavoda. S obzirom na veliki broj subjekata koji su revidirani prvi put, dato je 17% više preporuka u odnosu na prethodnu godinu, odnosno **1.805 preporuka** u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i jačanja sistema internih kontrola.

Najznačajniji nalazi koji su uticali na date preporuke i mišljenja o finansijskim izvještajima su:

- nedosljedna ili netačna primjena Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja u dijelu: priznavanja značajnih iznosa prihoda i rashoda koji se odnose na prethodne periode, priznavanja prihoda po osnovu doniranih sredstava, evidentiranja i mjerjenja zaliha, vršenja procjene očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja, priznavanja rezervisanja, testiranja umanjenja vrijednosti sredstava i nedosljedne primjene modela priznavanja stalnih sredstva, neobjavljivanja značajne neizvjesnosti u vezi stalnosti poslovanja;
- nemogućnost potvrđivanja određenih bilansnih pozicija (knjiženja su provedena bez vjerodostojne knjigovodstvene isprave; najčešće prilikom evidentiranja kapitala i stalnih sredstava koje subjekti ne koriste i nad kojima nemaju pravo vlasništva ili posjeda);
- značajno potcijenjena stalna sredstva s obzirom na to da nije izvršen obračun revalorizacije iako je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio 17,4%, a što je bila obaveza u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor;
- pogrešna klasifikacija rashoda i izdataka u finansijskim izvještajima u odnosu na primjenjivi kontni plan;
- materijalno knjigovodstvo zaliha nije uspostavljeno;
- Izvještaj o novčanim tokovima i Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sačinjeni u skladu sa primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Najznačajniji nalazi koji su uticali na date preporuke i mišljenja o usklađenosti sa zakonima i drugim propisima su:

- poslovi iz nadležnosti ne obavljaju se u potpunosti u skladu sa zakonima i propisima kojima su utvrđeni;
- propusti i slabosti u primjeni Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli i Zakona o internoj reviziji;
- nedosljedna primjena Zakona o budžetima u FBiH prilikom izrade i donošenja finansijskih planova;
- raspodjela sredstava tekućih i kapitalnih transfera vršena je bez utvrđenih kriterija ili utvrđeni kriteriji nisu primijenjeni, te bez adekvatnog izvještavanja i kontrole namjenskog utroška;
- neusklađenost sa zakonima i drugim propisima prilikom zapošljavanja;
- različito definisanje radnog vremena i vođenje evidencija o prisustvu na poslu;
- nepravilnosti kod provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza (popis nije proveden blagovremeno, nije proveden sveobuhvatan popis, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nisu evidentirane inventurne razlike);
- nepravilnosti u primjeni Zakona o javnim nabavkama (nedonošenje plana javnih nabavki, neprovodenje procedura propisanih Zakonom, nesačinjavajuće tenderske dokumentacije ili sačinjavajuće na način da ne osigurava pravičnu i aktivnu konkureniju, izmjena ugovora za nabavku u odnosu na uslove definisane tenderskom dokumentacijom, dijeljenje postupaka).

Provedeno je i **12 praćenja postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji** iz ranijih godina. Na osnovu praćenja izvršen je uvid u aktivnosti koje su preduzeli subjekti na implementaciji datih preporuka, te su doneseni zaključci o postupanju po njima. **Predmetom praćenja bilo je ukupno 298 preporuka**, te je ocijenjeno da je 105 realizovanih preporuka, 72 djelimično realizovane, 108 nerealizovanih i 13 preporuka za koje nije izvršena ocjena postupanja (prilog 3).

Praćenjem postupanja po preporukama Ured za reviziju doprinosi većem stepenu implementacije, te osigurava svoju prisutnost kod subjekata koje ne revidira svake godine, uzimajući u obzir da je u nadležnosti Ureda za reviziju preko 2.000 subjekata u Federaciji BiH.

Do sada su u 2023. godini objavljena i **dva izvještaja revizije učinka**, i to „Upravljanje ljudskim resursima u domovima zdravlja“ i „Zaštita rijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine“ (revizija provedena u okviru projekta paralelne revizije učinka sa Državnom revizorskom institucijom Crne Gore). Nadalje, objavljena su i **dva izvještaja o praćenju realizacije preporuka iz izvještaja revizije učinka „Uspostavljanje efikasnog sistema planiranja i donošenja strategija Federacije Bosne i Hercegovine“ i „Efikasnost planiranja i realizacije mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije COVID-19“.**

Do kraja 2023. godine planirana je objava izvještaja na temu „Rodna ravnopravnost i sprečavanje nasilja nad ženama“, kao i izvještaja o praćenju realizacije preporuka iz Izvještaja revizije učinka „Upravljanje intervencijama u slučaju incidentnog zagađenja Jadranskog mora“. Revizija iz oblasti rodne ravnopravnosti provodi se u okviru projekta paralelne revizije u kojoj učestvuju vrhovne revizorske institucije iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije.

U prilogu saopćenja nalazi se pregled revidiranih subjekata, datih mišljenja i broja preporuka, kao i pregled izvještaja za koje je izvršena ocjena postupanja po preporukama. Svi revizorski izvještaji dostupni su na linku: www.vrifbih.ba.

PRILOG 1: PREGLED REVIDIRANIH SUBJEKATA, DATIH MIŠLJENJA I BROJA PREPORUKA ZA 2022. GODINU

R. br.	Naziv izvještaja/subjekta revizije	Mišljenje za finansijske izvještaje*	Mišljenje za uskladenost*	Broj datih preporuka
1	Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2022. godinu	R	R	26
2	Parlament FBiH	P	R	14
3	Predsjednik i dva potpredsjednika FBiH	P	R	13
4	Vlada Federacije BiH	P	P	7
5	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	P	P	4
6	Federalno ministarstvo pravde	P	R	12
7	Federalno ministarstvo finansija	R	R	27
8	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	P	R	14
9	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	P	R	14
10	Federalno ministarstvo zdravstva	P	R	20
11	Federalno ministarstvo trgovine	P	P	4
12	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	P	R	8
13	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	P	R	11
14	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata	P	R	11
15	Federalno ministarstvo razvoja, preduzetništva i obrta	P	P	4
16	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	P	R	13
17	Federalno ministarstvo kulture i sporta	R	R	17
18	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	P	P	7
19	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	P	R	9
20	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	R	R	8
21	Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom	R	N	21
22	Federalna uprava policije	P	P	4
23	Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje	S	R	18
24	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH	P	R	14
25	Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine	P	P	3
26	Zavod za javno zdravstvo FBiH	R	R	12
27	Bosansko-podrinjski kanton Goražde	R	R	28
28	Hercegbosanska županija	R	R	21
29	Tuzlanski kanton	R	R	22
30	Zeničko-dobojski kanton	R	R	30
31	Županija Posavska	R	R	24
32	Ministarstvo finansija Hercegovačko-neretvanskog kantona	R	R	15
33	Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo	R	R	16
34	Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona	R	R	14
35	Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona	P	R	10
36	Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo	R	R	23
37	Kantonalna uprava civilne zaštite Tuzla	R	R	16
38	Grad Bihać	N	R	27
39	Grad Ljubuški	R	R	21
40	Grad Visoko	R	R	22
41	Grad Živinice	R	R	27
42	Općina Breza	R	R	25
43	Općina Bugojno	R	N	33
44	Općina Bužim	R	R	19
45	Općina Centar Sarajevo	R	R	21
46	Općina Domaljevac – Šamac	R	R	24
47	Općina Donji Vakuf	R	R	23
48	Općina Fojnica	R	R	22
49	Opština Glamoč	R	N	28
50	Općina Jajce	R	R	26
51	Općina Ključ	R	R	13
52	Općina Olovka	R	R	14

53	Općina Prozor – Rama	R	R	28
54	Općina Ravno	N	N	34
55	Općina Stari Grad Sarajevo	R	N	21
56	Općina Trnovo	R	R	24
57	Federalni zavod za zapošljavanje	P	R	18
58	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH	P	R	12
59	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	R	R	23
60	Zavod za zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna	R	P	21
61	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	R	P	12
62	Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona	R	R	27
63	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona	R	R	14
64	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	R	R	24
65	Zdravstvena ustanova Dom zdravlja Cazin	R	R	16
66	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	R	R	23
67	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	R	R	33
68	Javna ustanova Dom zdravlja „Dr. Isak Samokovlija“ Goražde	R	R	22
69	Javna ustanova Dom zdravlja Kiseljak	R	R	17
70	Javna ustanova Dom zdravlja Konjic	N	R	21
71	Dom zdravlja Livno	N	R	23
72	Dom zdravlja Ljubuški	R	R	10
73	Dom zdravlja Odžak	R	N	25
74	Javna ustanova Dom zdravlja „Stari Grad“ Mostar	R	R	16
75	Dom zdravlja Tomislavgrad	N	R	22
76	Javna ustanova Dom zdravlja Zavidovići	R	R	11
77	Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Živinice	R	R	19
78	Klinički centar Univerziteta u Sarajevu	R	R	18
79	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	R	R	25
80	Javna ustanova „Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde“	R	P	7
81	Služba za upošljavanje Županije Posavske	R	R	12
82	Finansijsko-informatička agencija	P	P	7
83	Javna ustanova „Studentski centar“ Sarajevo	R	N	29
84	Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju	R	R	18
85	Javno preduzeće „Autoceste Federacije BiH“ d.o.o. Mostar	R	N	17
86	Javno preduzeće „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo	R	R	10
87	Javno preduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar	R	R	19
88	Igman d.d. Konjic	P	R	8
89	ISKRAEMECO Sarajevo d.o.o. Sarajevo	R	R	7
90	Javno preduzeće „Komunalno“ d.o.o. Grude	R	R	19
91	Javno preduzeće „Lokom“ d.o.o. Sarajevo	P	R	15
92	Javno preduzeće Međunarodni aerodrom „Sarajevo“ d.o.o Sarajevo	P	R	10
93	Javno preduzeće za gradski prijevoz putnika „Mostar Bus“ d.o.o. Mostar	R	R	20
94	Javno preduzeće Nacionalni park „Una“ d.o.o Bihać	P	R	12
95	Operator – Terminali Federacije BiH d.o.o. Sarajevo – konsolidovani izvještaji	N	N	28
96	Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići	N	N	18
97	Zrak d.d. Sarajevo	N	N	29
98	Javno preduzeće „9. septembar“ d.d. Srebrenik	R	R	27
99	Javno komunalno preduzeće „Čistoća“ d.o.o. Široki Brijeg	R	R	13
100	Kantonalno javno komunalno preduzeće „Pokop“ d.o.o. Sarajevo	R	R	11
101	Javno komunalno preduzeće Pannonica d.o.o. Tuzla	P	R	17
102	Javno komunalno preduzeće „Visoko“ d.o.o. Visoko	R	R	14
Ukupno preporuka				1805
Ukupno pozitivnih mišljenja				28
Ukupno mišljenja s rezervom				65
Ukupno negativnih mišljenja				8
Ukupno suzdržanih mišljenja				1
				0

* P: pozitivno mišljenje/mišljenje bez kvalifikacije; R: mišljenje s rezervom; N: negativno mišljenje; S: suzdržano mišljenje

PRILOG 2: PREGLED OCJENE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

R. Br.	GRUPE SUBJEKATA REVIZIJE	Rezultati kontrole postupanja po preporukama datim u prethodnim periodima kod subjekata koji su predmet revizije za budžetsku 2022. godinu							Broj subjekata revidiranih u prethodnom periodu i ocijenjeni u 2022.	Broj preporuka datih u prethodnim periodima		
		Ocjena postupanja po preporukama										
		Realizovane	Djelimično realizovane	Ne realizovane	Bez ocjene / Neprovodivo	UKUPNO						
1	2	3	4	5	6	3+4+5+6	7	8				
1.	Institucije FBiH-obavezne	69	37	109	13	228	20	228				
	postotak (%)	30%	16%	48%	6%	100%						
2.	Institucije FBIH-ostale	25	5	30	6	66	6	66				
	postotak (%)	38%	8%	45%	9%	100%						
3.	Kantoni	27	37	60	4	128	6	128				
	postotak (%)	21%	29%	47%	3%	100%						
4.	Gradovi i općine	144	66	141	41	392	13	392				
	postotak (%)	37%	17%	36%	10%	100%						
5.	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove (C3)	155	55	103	21	334	17	334				
	postotak (%)	46%	16%	31%	6%	100%						
6.	Preduzeća u većinskom državnom vlasništvu	24	13	24	4	65	5	65				
	postotak (%)	37%	20%	37%	6%	100%						
UKUPNO		444	213	467	89	1213	67	1213				
postotak (%)		37%	18%	38%	7%	100%						

PRILOG 3. PREGLED OCJENE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA FINANSIJSKE REVIZIJE O PRAĆENJU POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Red. br.	Naziv izvještaja iz kojeg je izvršeno praćenje	Broj preporuka	Realizovana	Djelimično realizovana	Nije realizovana	Nije vršena ocjena
1	2	3	4	5	6	7
1	Izvještaj o finansijskoj reviziji Univerziteta u Sarajevu za 2017. godinu	25	8	5	4	8
2	Izvještaj o finansijskoj reviziji Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu	23	12	5	3	3
3	Izvještaj o finansijskoj reviziji Hotelsko turističkog društva „Zenit-Bro“ d.o.o. Neum za 2019. godinu	13	4	3	6	-
4	Izvještaj o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Komunalno“ d.o.o. Mostar za 2020. godinu	12	6	4	2	-
5	Izvještaj o finansijskoj reviziji Kantonalnog javnog preduzeća „Poljoprivredno dobro Butmir“ d.o.o. Sarajevo – Ilidža za 2018. godinu	28	9	9	10	-
6	Izvještaj o finansijskoj reviziji Dioničkog društva „Sarajevoputevi“ Sarajevo za 2018. godinu	19	13	4	2	-
7	Izvještaj o finansijskoj reviziji Javnog komunalnog preduzeća „Vitkom“ d.o.o. Vitez za 2020. godinu	29	8	6	14	1
8	Izvještaj o finansijskoj reviziji JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila za 2018. godinu	34	11	12	10	1
9	Izvještaj o finansijskoj reviziji JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla za 2018. godinu	24	2	3	19	-
10	Izvještaj o finansijskoj reviziji „Vodovoda“, društva za vodovod i kanalizaciju d.o.o. Mostar za 2019. godinu	35	5	4	26	-
11	Izvještaj o finansijskoj reviziji JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj za 2018. godinu	34	11	12	11	-
12	Izvještaj o finansijskoj reviziji „Centralnog grijanja“ d.d. za distribuciju toplotne energije Tuzla za 2020. godinu	22	16	5	1	-
	Ukupno	298	105	72	108	13